

Rab

– mehmet-akif- · 04 Kasım 2010

RAB

Allah'ın vasıflarını, her ne kadar sıfat grubu olarak 99 ana başlık çatısı altında toplamış olsak da, gerçekte onun kudreti kesinlikle sınırsızdır. Mevcut irademiz ölçüsünce, biz insanlarınsa bu sınırı tam manasıyla idrak etmesi mümkün değildir. Zira biz sadece üzerimize düşen kadarını yapmakla ve bilmemiz gereken kadarını bilmekle mükellefiz. Nitekim biz, insan olarak bize yakışanı yaptıktan sonra, o bize uygun olan hayatı bahşedecek ve eminim ki yaptığımız güzel davranışların karşılığı olarak bizi fazlasıyla mükâfatlandıracaktır.

Allah'ın en belirgin ve en nadide sıfatlarından biri olan Er-Rab isminin kelime manası; terbiye eden, törpüleyen, sivrilikleri kazıyan ya da göstererek ve yaşatarak öğreten gibi anlamlara gelmektedir. İlahi kitaplardan anladığımız kadarıyla, insanoğlunun dünyaya gönderiliş sebebi de zaten budur. Nitekim bunu şöyle açıklayabiliriz ki Allah, ilk insan olan Âdem (as) ve eşini, hepimizin bildiği şekliyle cennette yaratmış ve daha sonra da sembolik bir ağaca atfederek onları tüm kötülük gruplarından uzak durmaları konusunda uyarmıştır. Neticede ise onlar, o ağaca yani kötülüğe meyletmeleri sonucu cennetten uzaklaştırılmış ve dünya denilen yeryüzüne gönderilmişlerdir. Elbette ki Allah daha iyi bilir ama kanaatimizce, bunun sebebi de, insanoğlunun dünyada bazı sıkıntıları görüp geçirerek terbiye edilmesidir.

Hülasa özetle belirtmek gerekirse insanoğlu, 'denenilen yer' anlamına gelen dünyada, kendi kendine bazı sıkıntılar içine düşer olup, sonrada bu sıkıntılardan kurtulabilmek için çırpınacaktır. Öyle ki bu süreç, belli bir olgunluk çağına ya da ölüm vakti gelene dek, böyle devam edecektir. İşte bu zaman diliminde de insan, kendi kendine olgunlaşıp, gerçeğin ta kendisini anlamak durumunda olacaktır. Zira bu hakikate turab denilmektedir. Bunun anlamı ise maddenin kendi kendine oluşumudur. Bu kelimenin dilimizdeki tam karşılığı toprak demektir ki insanoğlu, öncelikle toprağı andıran mevcudiyet şekliyle yaratılmış, sonra da çocukluk ve gençlik devreleri ile birlikte mal mülk sahibi edilerek kaya şeklinde irileştirilmiştir. Zira bu aşamadan sonra da, ona bazı sıkıntılar yüklenilerek ufalanması sağlanmış ve tıpkı toprak gibi pişirilerek olgunlaşma yoluna sevk edilmiştir.

İşte insanlığın, sırasıyla yaşadığı bütün bu aşamalar, o mükemmel sanatkâr olan Allah'ın, Rab sıfatının yani eğiticilik ve terbiye edicilik özelliğinin tezahürüdür ki Allah, fazlasının altında ezilip kalmasın diye, bu süreçte insana taşıyabileceği kadar sıkıntı yüklemiştir. Ama diğer taraftan hakikati daha çabuk kavramasını istediği bazı seçkin insanlara da, erken yaşta ve daha fazla çile bahşetmiştir ki onların bu gerçeği daha çabuk kavrayıp insanları, bu gibi konularda uyarmalarını istemiştir. İşte bu seçkin insanlarsa, şüphesiz peygamberlerdir. Nitekim bu konuda, en son nebi olan Muhammed (as)'ın "en çok dert ve ıstırap peygamberlere yüklenmiştir" şeklindeki ifadesi, bu tezi doğrulayıcı bir beyandır.

Zira toplumlar arasından seçilen bu peygamberler, Allahın rab sıfatının bir diğer özelliğidir ki bu işlevi ise Allah, belirli aralıklarla uygulama sahnesine koymuştur. Öyle ki insanların yanlışlara meylederek tıkanma noktasına geldiği zamanlarda, toplum içinden birinin, numune şeklinde seçilerek Allah adına doğruyu anlatması ve tüm toplumu ilgilendiren doğruları beyan etmesi kesinlikle şarttı. Zira öyle olması gerekiyordu ki, şüphesiz Allah da öyle yapmıştır. Nitekim Allah, peygamberlerini işte bu sebeple göndermiş ve onlar kanalıyla toplumların ıslahını sağlamıştır. Nihayetindeyse bu durum, rabbimizin terbiye ediciliğinin bir başka şeklidir.

Özetleyerek kısaca şunu belirtelim ki Allah'ın Rab sıfatı, bize kimin ne olduğunu ve akıbetinin ne olacağını, en güzel şekilde öğretmektedir. Dilerim hepimiz, bu gerçeği bu dünyada öğrenenlerden oluruz. Zira bu dünyada öğrenmeyenlere diğer âlemde bu gerçek, çok acı bir şekilde öğretilecektir.